

Kunnskapsdepartementet
Postboks 8119 Dep
0032 Oslo

Høringsvar - om innføring av studieavgifter for studenter fra land utenfor EØS-området eller Sveits m.m. Endringer i universitets- og høyskoleloven

Spørsmålet om innføring av studieavgifter for studenter fra land utenfor EU/EØS etc. har vært drøftet i de fleste aktuelle fora de siste månedene. MF vitenskapelig høyskole deler de kritiske og bekymrede innspill som har kommet frem i debatten, både for egen del og på vegne av nettopp denne studentgruppen.

Etter vår mening er forslaget dårlig utredet, og det undrer oss at det fastslås at det skal iverksettes før høringsfristen er ute.

Til forskjell fra de øvrige nordiske land, har man ikke på plass en stipendordning. Tiltaket har en betydelig negativ effekt på læringsmiljøet, og satsningen på internasjonalisering blir satt flere hakk tilbake. Forslaget reflekterer ikke over betydningen av å ha medstudenter fra land utenfor EU/EØS i studiemiljøet ved norske læresteder. Ikke bare fratras internasjonale studenter fra land i sør muligheten for å få tilgang til utdanning i Norge som dyktiggjør dem til arbeid i sine hjemland, men Norge vil også miste tilgang på studenter som kan bli etterspurt kvalifisert arbeidskraft i det norske samfunnet.

MF vitenskapelig høyskole har en høy prosentvis andel studenter i denne kategorien, og tilbyr et bachelorprogram og tre masterprogram på engelsk. På bachelorprogrammet er samtlige av de ca. 110 studentene fra land utfor EU/EØS, og etter vår vurdering vil ingen av disse ha mulighet til å betale skolepenger på det nivået som forventes av departementet. Dette bachelor-programmet ble i sin tid opprettet på oppfordring fra Kunnskapsdepartementet etter at NOKUT fratok en fagskole akkrediteringen, og denne gruppen internasjonale studenter ble stående uten studietilbud i «Religion and Society». Vi har aldri fått et antall definerte studieplasser for dette programmet, og MF som institusjon får derfor dobbelt tap: trekk i basis for studieplasser vi aldri har fått, og tap av studiepoengproduksjonen fra denne gruppen. Det samme gjelder for de 75 studentene ved våre engelskspråklige masterprogram, der også det flertallet av studentene kommer fra Afrika og Øst-Asia.

Vår forskningsprofil gjenspeiles selvsagt i våre studieprogrammer, med flere prosjekter finansiert av Forskningsrådet og ERC som fokuserer på demokrati og menneskerettigheter, sosial bærekraft, religion og politikk. Europeiske og norske forskningsprosjekter arbeider blant annet med islamofobi, rasisme, politisk teologi og arbeid med hindunasjonalisme under Modi-regjeringen i India (ERC), politiske utfordringer og militær undertrykkelse i Myanmar og Sri Lanka, utdanningsutfordringer i Sør-Sudan og Etiopia osv. Vi ser ikke hvorledes vi kan kompensere for bortfallet av studenter fra bl.a. disse landene, og hvordan vi kan opprettholde de båndene som eksisterer med aktører i land utenfor EU/EØS.

Vi opplever altså innføring av denne studieavgiften som urovekkende, både med tanke på uthuling av gratisprinsippet og med tanke på å avslutte et undervisningstilbud som har dokumentert positiv effekt i de miljøer og de land de ferdig utdannede kandidatene reiser tilbake til. Har vi tro på utdanningens betydning i et land som Norge, burde vi i særlig grad støtte opp om utdanning i land der få har en slik mulighet.

Når det gjelder departementets budsjettforslag, oppleves kutt i basis i både 2023 og 2024 av antatt inntekt som følge av innkreving av studieavgifter i størrelsesorden 140 000 NOK, særdeles urettferdig. For våre potensielle studenter er slike beløp fullstendig urealistisk. Bachelorprogrammet legges ned, og likeledes ett eller to av masterprogrammene. Så for vår del vil dette være et rent kutt i basistilskuddet på 4-5 %, i tillegg til tap av studiepoengproduksjon og tilhørende tilskudd.

Likevel er vår viktigste kritikk av forslaget at man løper fra det ansvaret Norge hittil har tatt for å bidra til utdanning av studentgrupper som ellers ikke ville ha råd til å ta høyere utdanning.

Med hilsen for
MF vitenskapelig høyskole

Vidar L. Haanes
Rektor

Brevet er elektronisk godkjent og derfor ikke signert.

Vedlegg: Kvittering på innsendt høringssvar på MF vitenskapelig høyskole